

Handläggare
Sigita Jogminaite
Telefon: 08-50825194

Till
Socialnämnden
2023-09-26

Skrivelse angående felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

Svar på skrivelse från Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Andréa Hedin m.fl. (M) har i en skrivelse till socialnämnden framfört ett antal frågor rörande arbetet med felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. I skrivelsen ställs frågor kring återkravsbeloppet som motsvarar 0,8 procent av det totalt utbetalda ekonomiska biståndet samt den vanligaste avslutsorsaken av FUT-ärenden som är "Eftergift 3-årsgräns".

I ärendet redogör förvaltningen för hur återkravsbeloppet står sig i Malmö stad och Göteborgs stad jämfört med Stockholms stad samt vilka åtgärder tas för att minska antalet FUT-ärenden som avslutas på grund av att tre år har passerat sedan felaktigheten inträffat.

Bakgrund

Moderaterna har i en skrivelse till socialnämnden 2023-05-24 framfört ett antal frågor rörande arbetet med felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

Ärendet

I skrivelsen lyfter Andréa Hedin m.fl. (M) vikten av att ha en utvecklad metod och en särskild grupp för att säkerställa att felaktiga utbetalningar och bidragsbrott förhindras i Stockholms stad.

I skrivelsen refererar författarna till FUT-rapporten för 2022 där det framgår att återkravsbeloppet motsvarar 0,8 procent (7,4 mnkr) av det totala utbetalda ekonomiska biståndet under 2022 och att den vanligaste orsaken att ett ärende avslutades är "Eftergift 3-årsgräns". Författarna önskar en jämförelse av de 0,8 procenten med liknande kommuner eller siffror för felutbetalningar i olika bidragssystem. De refererar vidare till en rapport som nyligen

presenterades där t.ex. nivån på felaktig utbetald a-kassa ligger på cirka 1,2 procent.¹ Följande frågor ställs i skrivelsen:

1. Hur står sig återkravsbeloppet i Stockholm jämfört med exempelvis Malmö och Göteborg?
2. Vilka åtgärder tas för att minska antalet avslutade ärenden med eftergift på grund av 3-årsgränsen?
3. Hur många ärenden riskerar just nu av att skrivas av på grund av 3-årsgränsen?
4. I vilken utsträckning, om någon, avskrivs ärenden efter tre år till följd av att ett hushåll är i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd för att klara sin försörjning?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 20 september 2023. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 21 september 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. *Hur står sig återkravsbeloppet i Stockholm jämfört med exempelvis Malmö och Göteborg?*

Vid samtal med en tjänsteperson vid socialnämnden Sydväst i Göteborgs stad framkommer att Göteborgs stad ännu inte har någon stadsövergripande statistik avseende FUT. Den socialnämnd i Göteborgs stad som kommit längst i arbetet är Nordost. I Nordost betalas det i snitt ut 24-25 miljoner kronor i månaden i ekonomiskt bistånd och hittills under 2023 har återkrav fattats på cirka tre miljoner kronor vilket motsvarar cirka två procent av det hittills utbetalda biståndet för 2023.

Enligt en tjänsteperson i Malmö stad har Malmö stads återkravsbelopp motsvarat 0,9 procent av det totalt utbetalda ekonomiska biståndet under 2022. Malmö stads vanligaste avslutsorsak på återkravsbeslut är ”Återbetald”.

2. *Vilka åtgärder tas för att minska antalet avslutade ärenden med eftergift på grund av 3-årsgränsen?*

I varje ärende där beslut om återkrav fattats så erbjuds de som inte kan betala hela skulden på en gång att lägga upp en avbetalningsplan. Om den enskilde inte frivilligt betalar tillbaka det ekonomiska bistånd som avses i 9 kap. 1 och 2 §§ SoL, kan

¹ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/02/10-miljoner-kronor-till-arbetsloshetskassorna-for-att-motverka-felaktiga-utbetalningar/>

socialnämnden väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. 3-årsgränsen avser den tid som socialnämnden har på sig för att väcka en ersättningstalan för att fastställa skulden. I de ärenden där det pågår en avbetalning finns inget krav på att skulden ska efterges.

FUT-utredare följer upp alla ärenden oavsett om de har en avbetalningsplan eller inte, som fortsatt uppbär ekonomiskt bistånd regelbundet för att se om de blivit självförsörjande. FUT-utredare har även kommunikation med de kollegor som handlägger ekonomiskt bistånd för att de ska ge en indikation när en person blir självförsörjande. På så sätt kan FUT-utredaren snabbt börja arbetet med att komma överens om återbetalning av hela skulden eller en avbetalningsplan. Även när en frivillig avbetalningsplan pågår är målsättningen att få en dom hos förvaltningsrätten för att möjliggöra ersättningstalan om den frivilliga avbetalningsplanen avbryts.

3. Hur många ärenden riskerar just nu att skrivas av på grund av 3-årsgränsen?

Den stadsövergripande statistik som finns avseende 3-årsgränsen är den som avser avslutade ärenden där avslutsorsaken är ”Eftergift 3-årsgräns”. Stockholms stads sociala system saknar möjligheter att ta fram annan statistik med koppling till 3-årsgränsen utöver ”Eftergift 3-årsgräns”.

4. I vilken utsträckning, om någon, avskrivs ärenden efter tre år till följd av att ett hushåll är i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd för att klara sin försörjning?

Stockholms stads sociala system, där handläggningen av dessa ärenden sker, saknar möjlighet att ta ut statistiken som efterfrågas. Det finns heller inte någon nationell statistik som kan besvara frågan.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse från Moderaterna angående felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-09-14
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2023-09-13